

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Історичний факультет
Кафедра етнології та краєзнавства

Національна спілка краєзнавців України
Київська міська організація

Софійський університет «Св. Климент Охридський»
Історичний факультет
Кафедра етнології

ДРУГІ
КИЄВОЗНАВЧІ ЧИТАННЯ:
ІСТОРІЯ ТА ЕТНОКУЛЬТУРА

До 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.

*Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції*

Київ 2017

УДК 908 (477-25):39
ББК 26.89 (4 Укр):63,5
К-38

Рекомендовано до друку:
Вченою радою історичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Протокол № 13 від 01 червня 2017 року)
Президією правління Національної спілки краєзнавців України
(Протокол № 2 від 29 травня 2017 року)

Рецензенти:

В. П. Коцур, доктор історичних наук, професор, академік НАПН України
М. Г. Палієнко, доктор історичних наук, професор
М. Г. Щербак, доктор історичних наук, професор

Редакційна колегія:

О. П. Рєєнт, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України (голова)
В. П. Капелюшний, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України (заст. голови)
І. К. Патриляк, доктор історичних наук, професор
М. В. Борисенко, доктор історичних наук, професор
А. П. Коцур, доктор історичних наук, професор
О. П. Гончаров, кандидат історичних наук, доцент (секр. редкол.)
Н. В. Терес, кандидат історичних наук, доцент

К-38 Другі киевознавчі читання: історія та етнокультура. До 100-річчя Української революції 1917–1921 рр. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 29 березня 2017 р.) / Редкол.: О. П. Рєєнт (голова), В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк, М. В. Борисенко, А. П. Коцур, О. П. Гончаров, Н. В. Терес. – К.: «Фоліант», 2017. – 502 с.

Збірник містить доповіді та повідомлення учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Другі киевознавчі читання: історія та етнокультура. До 100-річчя Української революції 1917–1921», яка відбулася 29 березня 2017 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Автори несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен, географічних назв, посилань на джерела тощо.

Збірник розрахований на викладачів вищих і середніх навчальних закладів, аспірантів, студентів, учнів, усіх, хто цікавиться історією Києва.

ISBN 978-617-7399-06-2

© Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, 2017

© Національна спілка краєзнавців
України, 2017

© Колектив авторів, 2017

ОРГКОМІТЕТ

*Міжнародної науково-практичної конференції
«Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура»,
присвяченої 100-річчю Української революції
1917–1921 рр.*

Ресніт Олександр Петрович – співголова оргкомітету, заступник директора з наукової роботи Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, голова Національної спілки краєзнавців України

Патриляк Іван Казимирович – співголова оргкомітету, декан історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор

Тодор Попнеделев – співголова оргкомітету, декан історичного факультету Софійського університету «Св. Климент Охридський», доцент, доктор наук (Болгарія)

Капелюшний Валерій Петрович – завідувач кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор історичних наук, професор

Адамська Ірина Геннадіївна – заступник декана історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка з наукової роботи та міжнародних зв'язків, кандидат історичних наук

Борисенко Мирослав Володимирович – професор кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Гончаров Олександр Петрович – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені

Тараса Шевченка, голова правління Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України, кандидат історичних наук (*відповідальний секретар*)

Дмитрук Володимир Іванович – старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України, відповідальний секретар Національної спілки краєзнавців України, кандидат історичних наук

Іваницька Лілія Василівна – доцент кафедри історії мистецтв Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук

Конта Ростислав Михайлович – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Коцур Анатолій Петрович – професор кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук

Кузіна Наталія Вікторівна – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук

Лагунова Ольга Сергіївна – лаборант кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук

Маньковська Руслана Вікторівна – старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України, заступник голови Національної спілки краєзнавців України, кандидат історичних наук, доцент

Пекка Хакаміес – професор університету Турку (Фінляндія)

Петровський Андрій Іванович – провідний екскурсовод Меморіального комплексу «Національний музей історії України у Другій світовій війні»

Пилипенко Віктор Володимирович – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук

Савченко Григорій Петрович – професор кафедри новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, голова правління Київської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, кандидат історичних наук

Терес Наталія Володимирівна – доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови правління Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України, кандидат історичних наук (*відповідальний секретар*)

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ